

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ХМАРНИХ ОБЛІКОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МАЛОМУ БІЗНЕСІ

Бурсова Р.А., магістрант
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.О. Соболь**
*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Автоматизація бухгалтерського обліку на малих підприємствах є основним чинником забезпечення його продуктивності у сучасних умовах. Діяльність суб'єктів малого підприємництва характеризується законодавчим обмеженням обсягів діяльності, однотипністю основних господарських операцій, свідомим вибором спрощеної системи оподаткування, іншими факторами, що визначають організацію обліку на підприємстві. З огляду на це, оптимальність співвідношення «затрати – вигоди» в умовах малого бізнесу підтверджують облікові технології класів «міні-» та «міді-бухгалтерія».

Теоретичні та практичні аспекти використання хмарних технологій у системі бухгалтерського обліку і звітності досліджено у працях таких науковців як О. В. Адамик [1], І. В. Бакова, К. О. Вольська [2], А. П. Дикий [2], Ю. Ю. Дюлічева, В. А. Кулик, С. Ф. Легенчук [3], Дм. Л. Лозинський [3], Р. І. Мачуга, М. П. Павлюковець, С. Ю. Робул, В. А. Соколенко, та ін. Враховуючи важливість проведених досліджень подальшого вивчення потребують перспективи запровадження хмарних облікових технологій на підприємствах малого бізнесу.

Хмарні технології обліку – це професійні програми, робота у яких забезпечується засобами інтернет з будь-якої точки доступу, що особливо актуально для мобільного управління діяльністю суб'єкта малого бізнесу. К. О. Вольська, А. П. Дикий підкреслюють доцільність застосування хмарних технологій підприємствами, які розпочинають свою діяльність («старт-ап») [2, с. 25].

Використовуючи мінімальні ресурси та потужності інтернет-сервісу, керівництво скорочує витрати на програмне забезпечення, технічне обслуговування, утримання ІТ-спеціалістів. Мінімізується паперовий обіг, а схема електронного документообігу відповідає потребам управління, забезпечуючи релевантність інформації для прийняття оперативних рішень. Функціональність опцій резервного копіювання, аварійного відновлення є необхідним інструментом в умовах ризику втрати інформації.

Поряд з очевидними перевагами, спеціалісти звертають увагу на безпеки – ризики застосування хмарних технологій в обліку, що

передбачають обробку інформації комерційної таємниці. Одне із обмежень, що відмічають експерти, – повний доступ до інформаційних даних, але неможливість управління програмними модулями. Для суб'єктів малого бізнесу вказаний недолік не повинен виступати стримуючим фактором з огляду на однотипність господарських операцій і процесів.

Критичним для управлінської інформації може виявитися рівень безпеки хмарних технологій. При кібератаках веб-браузер обмежує доступ до ресурсів комп'ютера та призначених для користувача даних. Крім того, наразі популярним серед користувачів є збереження бухгалтерських баз на зовнішніх серверах, що унеможливує їх вилучення контролюючими органами.

Наразі виокремлюються дві концепції створення інформаційної системи автоматизації бухгалтерського обліку суб'єктами малого бізнесу: на основі локальних програм і на основі хмарних технологій. Поширеними прикладами хмарних рішень в організації облікової інформаційної системи з використанням програмного забезпечення класу «міні-бухгалтерія» є iFin бухгалтерія, Бухгалтерія-онлайн від Приватбанку, Діловод, Таксер, Інфін-online, FLP.ua, «Небо».

За допомогою цих та інших Інтернет-сервісів бухгалтер отримує в тимчасове користування набір інструментів, за допомогою яких можливо впорядкувати електронні документи, сформувати первинну документацію, організувати облік операцій малого підприємства, підготувати та передати в електронному форматі звітність.

Серед прикладів хмарних облікових рішень суб'єктів малого бізнесу на основі використання програм класу «міди-бухгалтерія» необхідно згадати «Контур. Бухгалтерія», «1С: Підприємство 8 через Інтернет», що мають функції колективної роботи над документами в умовах віддаленого доступу.

Шевченко С. В. у дисертації узагальнює, що лише 6,67 % респондентів схиляється до використання хмарних технологій як єдиного технічного рішення в обліку і звітності [4]. 40 % респондентів вбачають доцільність поєднання можливостей локальних і хмарних програмних продуктів для забезпечення завдань управління.

Серед найбільш поширених хмарних технологій для обліку і звітності 23,33 % респондентів виділили програму MeDoc, 23,33 % – «1С: Підприємство 8 через Інтернет», 16,67 % – ОПЗ, 13,33 % – «Web-звіт», 6,67 % – «Бухгалтерію-онлайн від Приватбанку», 6,67 % – «FLP.ua», до 3,33 % респондентів віддали перевагу «iFin бухгалтерія», «Контур. Бухгалтерія», «Соната» [4, с. 28–29].

Проведена процедура крос-табуляції дала змогу виявити, що на малому підприємстві доцільність застосування хмарних облікових технологій підтримують 11,11 % бухгалтерів віком від 25 до 35 років; 25 % бухгалтерів віком від 40 до 50 років; жодного бухгалтера віком від 35 до 40 років, та старших, ніж 50 років.

За результатами спеціально організованого спостереження, практичне використання хмарних систем відмічає 12,5 % бухгалтерів підприємств з чисельністю працівників до 10 і жодний бухгалтера – підприємств із чисельністю працівників від 10 до 100 осіб [4]. Це означає, що малий бізнес перебуває на шляху усвідомлення очевидних переваг застосування хмарних облікових технологій. Перспективність подальшого їх запровадження на підприємствах малого бізнесу, на нашу думку, зумовлена розширенням географічних кордонів для ведення малого бізнесу, що вимагає підвищеної мобільності управління, розвитком ІТ-технологій в обліку, оптимальністю співвідношення «витрати-вигоди» в умовах електронного документообігу.

Інформаційні джерела:

1. Адамик О. В. Інструменти хмарних обчислень як фактор удосконалення обліку в бюджетних установах / О. В. Адамик // Економічний аналіз. – 2015. – № 19 (2). – С. 179–184.

2. Вольська К. О. Бухгалтерський облік у «хмарі»: порядок переходу та адаптації інформаційної системи підприємства / К.О. Вольська, А. П. Дикий // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2017. – Вип. 2 (37). – С. 24–29.

3. Легенчук С. Ф. Ідеальна система бухгалтерського обліку: утопічна ідея чи реальність ІТ-економіки / С.Ф. Легенчук, Дм.Л. Лозинський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 2. – С. 3–10.

4. Шевченко С. В. Підготовка бакалаврів спеціальності «Облік і аудит» до автоматизації бухгалтерського обліку малих підприємств: дис. на здоб. наук. ступеня канд. пед. наук за спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (рукопис) / Шевченко Світлана Валеріївна. – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2016. – 224 с.